



CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

mardi

26-04-2005

Après-midi

dinsdag

26-04-2005

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le don d'organes" (n° 6255) 1

Orateurs: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les dentifrices pour enfants" (n° 6256) 3

Orateurs: **Colette Burgeon, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Questions jointes de 5
- M. Miguel Chevalier au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la pratique des mères porteuses" (n° 6265) 5

- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les mères porteuses" (n° 6317) 6

- Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "un cadre légal pour les mères porteuses" (n° 6384) 6

Orateurs: **Miguel Chevalier, Koen Bultinck, Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'interdiction de fumer dans les bâtiments publics" (n° 6326) 10

Orateurs: **Frieda Van Themsche, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

INHOUD

Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de orgaandonatie" (nr. 6255) 1

Sprekers: **Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "tandpasta voor kinderen" (nr. 6256) 3

Sprekers: **Colette Burgeon, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Samengevoegde vragen van 5
- de heer Miguel Chevalier aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het draagmoederschap" (nr. 6265) 5

- de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het draagmoederschap" (nr. 6317) 5

- mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "een wettelijk kader voor draagmoederschap" (nr. 6384) 5

Sprekers: **Miguel Chevalier, Koen Bultinck, Karin Jiroflée, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het rookverbod in openbare gebouwen" (nr. 6326) 10

Sprekers: **Frieda Van Themsche, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MARDI 26 AVRIL 2005

DINSDAG 26 APRIL 2005

Après-midi

Namiddag

Les questions et les interpellations commencent à 16.38 heures.

Présidente: Mme Dominique Tilmans.

De vragen en interpellaties vangen aan om 16.38 uur.

Voorzitter: Mevrouw Dominique Tilmans.

01 Vraag van mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de orgaandonatie" (nr. 6255)

01 Question de Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le don d'organes" (n° 6255)

01.01 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, elk jaar sterven er in ons land meer dan 100 mensen omdat ze niet tijdig een donororgaan kregen. Er wachten in ons land meer dan 1200 patiënten, onder wie ook een aantal kinderen, op een levensreddende transplantatie. Volgens de lijst van Eurotransplant wachtten er op 1 maart 2005, 927 patiënten op een niertransplantatie, 252 op een lever, 26 op een pancreas, 32 op een hart en 58 op een long. Het tekort aan organen heeft veel te maken met de stijgende vraag en helaas ook het dalende aanbod. Zwaar zieke patiënten staan, wegens een gebrek aan donoren, steeds langer op een wachtlijst.

In België is in principe iedereen donor die zich bij leven niet tegen donatie heeft verzet. Zo'n 200.000 Belgen hebben sinds 1986, toen de wet op de orgaandonatie van kracht werd, verzet aangetekend. In de praktijk is het zo dat de familie altijd wordt geraadpleegd alvorens organen worden weggenomen. In 15 tot 20% van de gevallen geeft die geen toestemming. Die weigering heeft onder meer te maken met de gebrekkige informatie over orgaantransplantatie. Dikwijls denken nabestaanden dat het transplanteren van organen een drastische ingreep inhoudt die de integriteit van het lichaam zou schaden. Het aantal mensen dat wacht op een orgaantransplantatie is de voorbije jaren ernstig gestegen, ook door de voortschrijdende verbetering van de geneeskunde.

Vorig jaar meldde u dat u voor 2005 een campagne plande om mensen te sensibiliseren voor het belang van orgaandonatie. Ik had dan ook graag een antwoord op volgende vragen, mijnheer de minister. Wanneer start u met die campagne? Hoe wordt die campagne opgevat en welke boodschap zal er precies worden

01.01 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Dans notre pays, plus de cent personnes meurent chaque année parce qu'elles n'ont pas reçu à temps un organe fourni par un donneur. Plus de mille deux cents patients, dont de nombreux enfants, attendent une transplantation. Les listes et les délais d'attente s'allongent sans cesse. La pénurie d'organes est due à une augmentation de la demande et à une baisse de l'offre. Dans notre pays, quand on ne s'est pas opposé de son vivant au prélèvement de ses organes en vue d'un don, on est en principe donneur. Mais, dans la pratique, dans 15 à 20% des cas, l'on se heurte à un refus de la famille parce qu'elle est mal informée. Nombreux sont ceux qui craignent qu'il soit porté atteinte à l'intégrité de la dépouille de leur proche.

L'an passé, le ministre a déclaré qu'il lancerait une campagne d'information en 2005. Quand le fera-t-il? Quel message véhiculera-t-elle? Entre-t-il dans

verspreid? Bent u bereid om, in samenspraak met bevoegde collega's van de gemeenschapsregeringen, na te gaan of zij eventueel bereid zijn om voorlichting en sensibilisatie rond orgaandonatie en –transplantatie aan te kaarten in de scholen en eventueel zelfs in te schrijven in het verplichte lessenpakket van het secundair onderwijs?

01.02 Minister **Rudy Demotte**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Jiroflée, de campagne zal mei-juni 2005 van start gaan en zal in twee verschillende fasen gebeuren.

De eerste fase in mei-juni zal eerder voor het grote publiek bestemd zijn met de creatie van een specifieke website. Op deze webstek zal de wetgeving worden geplaatst evenals een voor het publiek begrijpelijke samenvatting met een reeks vragen en antwoorden. Deze website zal ook links bevatten naar bijvoorbeeld de patiëntenvereniging Eurotransplant.

Een persconferentie zal plaatsvinden met getuigenissen van families. Flyers zullen worden verspreid bij geneesheren, apothekers en in ziekenhuizen. De inhoud van de flyer zal bestaan uit een logo, een korte beschrijving van de campagne en een verwijzing naar de website. Het is belangrijk dat de campagne en het betrokken materiaal - website, flyers, ... - goed herkenbaar zijn door bijvoorbeeld een specifiek logo.

De tweede fase van de campagne zou eerder bestemd zijn voor een specifiek publiek, zoals scholen. De tweede fase zal dus na de zomervakantie aanvangen.

Ten tweede, de sensibilisering van leerlingen voor deze problematiek is een van de grootste prioriteiten van de werkgroep. Het is volgens mij zeer belangrijk didactisch materiaal voor het middelbaar onderwijs te ontwikkelen en te voorzien in een cursus van ten minste een uur in het laatste jaar van het middelbaar onderwijs om de bevolking zo vroeg mogelijk te sensibiliseren voor deze burgerlijke akte.

Dat is volgens mij heel belangrijk. Ik ben bereid hiertoe zo snel mogelijk een overleg te hebben met mijn bevoegde collega's van de gemeenschapsregeringen om na te gaan of zij bereid zijn de voorlichting en sensibilisering rond orgaandonatie en -transplantatie tot het verplicht lespakket van het secundair onderwijs te laten behoren.

Het sensibiliseren van die doelgroep zal tijdens de tweede fase van de campagne plaatsvinden. Het feit dat men over het lespakket beschikt in het raam van de cursussen van het laatste jaar van het middelbaar onderwijs zou een manier zijn om dat omvangrijke publiek elk jaar te sensibiliseren, wat doeltreffender is dan een one-shot-campagne. Het sensibiliseren van de scholen zou na de zomervakantie – ik heb het al gezegd – beginnen en deel uitmaken van de tweede fase van onze campagne.

01.03 **Karin Jiroflée** (sp.a-spirit): Dank u wel, mijnheer de minister, ik ben heel blij dat allemaal te horen. Ik hoop dat u onmiddellijk op

les intentions du ministre de déterminer avec les ministres communautaires si une campagne d'information est envisageable dans les écoles? Ce type d'information pourrait-il être intégré dans le programme obligatoire de l'enseignement secondaire?

01.02 **Rudy Demotte**, ministre: La campagne débutera en mai-juin 2005. Sa première phase est destinée au grand public. Un site internet comportant des éléments de la législation, un résumé intelligible, des questions et réponses ainsi qu'un lien vers Eurotransplant, notamment, sera créé. Une conférence de presse est également prévue. Des brochures seront distribuées aux médecins, aux pharmaciens et dans les hôpitaux. Le matériel de la campagne doit être suffisamment reconnaissable, par exemple par l'utilisation d'un logo.

La deuxième phase de la campagne, après les vacances d'été, s'adressera à des groupes cibles spécifiques, comme les écoles. Il est possible de sensibiliser les élèves - ce qui est l'une des priorités absolues du groupe de travail - à un stade précoce grâce à un matériel didactique et à un cours d'une heure au moins en dernière année de l'enseignement secondaire. Je demanderai dans les plus brefs délais aux ministres communautaires de faire de la prévention une matière obligatoire. Ceci permettrait de sensibiliser chaque année le public visé et serait plus efficace qu'une campagne unique.

01.03 **Karin Jiroflée** (sp.a-spirit): Je m'en réjouis et j'espère que le

begrip mag rekenen bij de ministers van Onderwijs.

ministre trouvera une oreille favorable auprès des ministres de l'Enseignement.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, wenst u te reageren?

01.04 Minister **Rudy Demotte**: Ik ben uiteraard bereid tot overleg met mijn collega van de gemeenschapsregering.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les dentifrices pour enfants" (n° 6256)

02 Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "tandpasta voor kinderen" (nr. 6256)

02.01 **Colette Burgeon** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, selon le magazine "UFC-Que Choisir?" de mars 2005, les enfants de moins de 12 ans sont devenus une des cibles privilégiées des laboratoires spécialisés dans les produits de prévention bucco-dentaire. Désormais, dès leur plus jeune âge, les juniors ont droit à une gamme spécifique, dentifrice pour enfants, dentifrice juniors, etc. Ces produits se déclinent sur deux tranches d'âges: 0-6 ans et plus de 6 ans.

Mais à trop vouloir adapter leurs produits à un public jeune, certains laboratoires vont à l'encontre de leur mission de prévention bucco-dentaire. Ces dernières années, les dentifrices aux saveurs sucrées de fruits ou de bonbons ont envahi les présentoirs. Ces produits contiennent des édulcorants qui leur confèrent un goût de friandise peu compatible avec la pédagogie de l'hygiène dentaire. Difficile d'expliquer à un enfant qui se brosse avec un dentifrice ressemblant à un bonbon que les vraies sucreries peuvent abîmer les dents! Pis, l'accoutumance au goût sucré générée par l'usage de ces produits dès le plus jeune âge est un risque à ne pas négliger.

L'aspect sensoriel n'est pas le seul artifice des fabricants pour distribuer leurs dentifrices pour enfants. "Bubble Gum", "Goût fraise", ces produits sont commercialisés sous des dénominations qui peuvent générer le doute chez les plus jeunes quant à leur nature. Au point que certains laboratoires ont jugé nécessaire de préciser sur les emballages que leur dentifrice est sans sucre. Une mention superfétatoire pour ce type de produit: la loi interdit l'usage de sucre dans la formulation des dentifrices!

Selon l'association dentaire française, si la lutte contre la carie dès le plus jeune âge passe aujourd'hui par le recours au fluor, son administration doit être individualisée. L'association rappelle, par ailleurs, qu'il est indispensable de tenir compte des apports alimentaires en fluor – eau, sel fluoré, etc. - avant de prescrire des prises thérapeutiques.

Quelles initiatives ont-elles déjà été prises en Belgique pour lutter contre les excès d'édulcorants ou de fluor dans les dentifrices pour enfants? Quelle est la législation européenne en la matière? Ne conviendrait-il pas de prendre des mesures plus appropriées - analyses des dosages, contrôles, sanctions – pour éviter ces excès?

02.01 **Colette Burgeon** (PS): Volgens het tijdschrift "UFC-Que Choisir?" hebben de gespecialiseerde laboratoria kinderen van minder dan 12 jaar ontdekt als nieuwe doelgroep voor producten voor de preventie van mond- en tandaandoeningen. Bepaalde laboratoria gaan hun preventierol echter te buiten door zoetstoffen aan de formules toe te voegen. Volgens de Franse vereniging van tandartsen moet de noodzakelijke toediening van fluor voorts worden geïndividualiseerd.

Welke initiatieven werden in ons land al genomen om de overdreven toevoeging van zoetstoffen of fluor in tandpasta voor kinderen tegen te gaan? Wat bepaalt de Europese regelgeving ter zake? Zou men geen gepaste maatregelen moeten treffen om die overdreven toevoegingen te voorkomen?

02.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la présidente, madame la députée, de nombreuses études ont démontré l'efficacité des dentifrices à base de fluor dans la prévention de la carie. L'arrêté royal du 15 octobre 1997 relatif aux produits cosmétiques limite la concentration en fluor dans les dentifrices et autres produits d'hygiène buccale à 0,15% ou à 1.500 ppm. Cette disposition émane de la directive européenne sur les produits cosmétiques.

Le Comité scientifique européen des produits cosmétiques et des produits non alimentaires (SCCNFP), destiné aux consommateurs, a réévalué en juin 2003 la sécurité des produits d'hygiène buccale à base de fluor pour les enfants de moins de six ans. Dans cette évaluation, le comité a pris en compte les quantités de dentifrice absorbées par les enfants, y compris les dentifrices contenant la dose maximale autorisée de fluor, à savoir 1.500 ppm. Ils ne présentent pas de risque pour les enfants de moins de six ans.

Le comité rappelle également qu'à cette dose, l'effet préventif contre les caries est établi. Cet effet diminue cependant avec la concentration en fluor et n'est plus démontré pour des teneurs inférieures à 1.000 ppm.

Des édulcorants sont ajoutés au dentifrice – parmi lesquels l'aspartame – pour leur donner un goût agréable. Certains, comme le xylitol, ont en outre des propriétés anti-cariogènes.

Enfin, je vous rappelle qu'avant d'être mis sur le marché, les produits cosmétiques, dont les dentifrices, doivent faire l'objet d'une évaluation de sécurité pour la santé humaine. Cette évaluation prend en compte l'ensemble des composantes du produit ainsi que ses caractéristiques d'exposition. Une évaluation particulière des risques pour les produits destinés aux enfants de moins de trois ans existe. La sécurité de chaque produit est donc évaluée spécifiquement avant sa mise sur le marché.

Afin de limiter la prise de fluor par voie orale, les compléments alimentaires à base de fluor ont été interdits. Seuls les produits enregistrés comme médicaments sont délivrés exclusivement en pharmacie.

En ce qui concerne la conformité des dentifrices à la réglementation, je tiens à vous signaler que le service d'inspection en charge de ces contrôles a déjà prévu, dans son planning 2005, le dosage de fluor dans les dentifrices pour les enfants. En cas de dépassement des concentrations autorisées, les mesures requises sont prises. Je peux donc vous assurer que nous portons une attention particulière à ces produits et à leur sécurité d'utilisation chez les jeunes enfants.

02.02 Minister Rudy Demotte: De doeltreffendheid van fluorhoudende tandpasta bij cariëspreventie is intussen door een groot aantal studies aangetoond. Bij het koninklijk besluit van 15 oktober 1997 betreffende cosmetica wordt het fluorgehalte in tandpasta en andere producten voor mondhygiëne beperkt tot 0,15% of 1.500 ppm. Die bepaling vloeit voort uit de Europese richtlijn inzake cosmetische producten.

In juni 2003 heeft het Europees Wetenschappelijk Comité voor cosmetische producten en voor consumenten bestemde niet-voedingsproducten (WCCNVP) de veiligheid van fluorhoudende producten voor mondhygiëne voor kinderen van minder dan zes jaar opnieuw geëvalueerd. Daarbij hield het Comité rekening met de hoeveelheden tandpasta die kinderen inslikken, ook van tandpasta's met het maximaal toegestane fluorgehalte (1.500 ppm). Deze producten zijn niet gevaarlijk voor kinderen van minder dan zes jaar. Bij dergelijke dosissen is de preventieve werking tegen cariës bovendien bewezen. Hoe lager het fluorgehalte, hoe kleiner de beschermende werking, en vanaf een fluorgehalte van minder dan 1.000 ppm is het preventieve effect niet meer bewezen.

Soms worden er aan tandpasta zoetstoffen toegevoegd voor een aangename smaak. Sommige van die stoffen, zoals xylitol, beschermen bovendien tegen cariës.

Vooraleer cosmetica, en dus ook tandpasta's, in de handel gebracht mogen worden, moet een beoordeling van de veiligheid van het eindproduct voor de gezondheid van de mens verricht worden. Daarbij wordt rekening gehouden met alle bestanddelen van het product, en in het

bijzonder met de specifieke blootstellingskenmerken van de plaatsen waarop het product zal worden aangebracht. Er wordt een specifieke beoordeling verricht voor cosmetica die bestemd zijn voor kinderen beneden de leeftijd van drie jaar. Kortom, de veiligheid van elk product wordt specifiek getest voor het in de handel mag worden gebracht.

Om de hoeveelheid fluor die per os wordt ingenomen te beperken, werden fluorhoudende voedingssupplementen verboden. Enkel producten die als geneesmiddel werden geregistreerd, zijn uitsluitend bij de apotheker verkrijgbaar.

De inspectiedienst die moet controleren of de tandpasta's in overeenstemming zijn met de regelgeving, heeft al controles van het fluorgehalte van tandpasta's voor kinderen in zijn planning voor 2005 opgenomen. Als de toegestane concentraties overschreden worden, zullen de gepaste maatregelen worden getroffen. Wij zien, kortom, nauwlettend toe op de samenstelling van die producten en op de veiligheid ervan voor jonge kinderen.

02.03 Colette Burgeon (PS): Monsieur le ministre, il est vrai que lorsque l'on a l'habitude d'utiliser des dentifrices colorés au goût agréable, il est difficile de passer à des dentifrices dits "adultes". C'est un peu ce que je vis chez moi, j'étais donc légèrement inquiète. Je me demandais s'il était encore opportun d'utiliser ces types de dentifrices après l'âge de 10-12 ans. Vous m'avez rassurée, je vous en remercie.

02.03 Colette Burgeon (PS): U heeft mij gerustgesteld en ik dank u daarvoor.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Miguel Chevalier aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het draagmoederschap" (nr. 6265)
- de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het draagmoederschap" (nr. 6317)
- mevrouw Karine Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "een wettelijk kader voor draagmoederschap" (nr. 6384)

03 Questions jointes de

- M. Miguel Chevalier au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la pratique des mères porteuses" (n° 6265)
- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les mères porteuses"

(n° 6317)

- Mme Karine Jiroflée au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "un cadre légal pour les mères porteuses" (n° 6384)

03.01 Miguel Chevalier (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben het net bij het blokstaarten al gehad over een maatschappelijk probleem. Ik denk dat in de orde van de maatschappelijke problemen het thema draagmoederschap wel iets belangrijker is. De twee sprekers die na mij aan de beurt komen zullen dit probleem misschien vanuit een andere ethische invalshoek bekijken. Ik probeer het probleem zeer neutraal te bekijken, zonder vooroordelen, maar ook zonder een duidelijke ethische stellingname.

Wat mij vooral zorgen baart, is het feit dat er op dit moment inzake draagmoederschap geen sluitende regelgeving is. Bij gebrek aan sluitende regelgeving doen zich snel fenomenen voor in een grijze zone. Ik heb bijvoorbeeld het verslag gezien van mensen van fertiliteitcentra, waar men zeer weigerachtig staat tegenover mensen die zich aanbieden voor draagmoederschap. Zoals destijds ook gebeurde met de abortussen, is er altijd een uitweg en die leidt naar het buitenland. Dat is een probleem, omdat men dan wordt geconfronteerd met een heel andere wetgeving, die niet van toepassing is in ons land.

Zoals ik al zei is er geen sluitende regelgeving en evenmin bestaat er een contract tussen wensouders en draagmoeders, dat juridisch afdwingbaar en te respecteren zou zijn. In tegenstelling tot de situatie in Nederland bestaat er in België geen gepaste omkadering om het draagmoederschap in goede banen te leiden. Ik heb geprobeerd het dossier te traceren in het verleden en heb onder meer vastgesteld dat het destijds de heer Cola was die een advies vroeg over dit thema. Dit advies werd op 5 juli 2004 door het bio-ethisch comité afgeleverd, dat zich, wat betreft de ethische aspecten, heel duidelijk heeft uitgesproken over deze materie.

In deze context had ik graag het standpunt van de minister en van de regering terzake gekend. Heeft de minister plannen om te verhelpen aan het bestaande rechtvacuüm? Zo ja, wat is de geplande timing?

03.02 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb, zoals zovele collega's, akte genomen van het advies van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek. Dat was een zeer genuanceerd advies met betrekking tot de zwangerschaps- en de draagmoederschapproblematiek.

Wij hebben de jongste weken ook akte kunnen nemen van het feit dat er een aantal pijnlijke persoonlijke verhalen in de media gekomen zijn over conflicten tussen wensouders en draagmoeders. Wij moeten in het debat ook de rechten van het kind meenemen.

De vaststelling die collega Chevalier gemaakt heeft is correct. Er bestaat op dit moment in België geen wettelijk kader voor deze problematiek. Er is alleen een wetsvoorstel in de Senaat van een aantal VLD-collega's. Dat is ingediend en is op dit moment hangende.

Mijnheer de minister, vandaar dat wij in eerste orde, zonder direct zware ethische uitspraken te gaan doen, eens op basis van gegevensverzameling willen polsen naar uw standpunt en, als het

03.01 Miguel Chevalier (VLD): Je m'efforce d'adopter une attitude de neutralité à l'égard de la technique de la mère porteuse. Je m'inquiète de l'absence actuelle de toute réglementation cohérente en cette matière en Belgique. Certains phénomène relèvent dès lors de la zone floue. La solution est alors recherchée à l'étranger, où la législation est différente. Le Comité consultatif de bioéthique a rendu son avis le 5 juillet 2004. Il traite des aspects éthiques de la question. Quelle attitude le ministre et le gouvernement adoptent-ils en l'espèce? Le ministre a-t-il l'intention de mettre un terme au vide juridique actuel?

03.02 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Le Comité consultatif de la bioéthique a formulé un avis nuancé sur les mères porteuses. Ces dernières semaines, plusieurs histoires douloureuses de problèmes entre les parents demandeurs et les mères porteuses ont été rapportées dans les médias. L'intérêt de l'enfant doit également être pris en compte dans le débat. Il n'existe pas de cadre légal en Belgique.

Quelle est l'opinion du ministre et du gouvernement sur cet avis et sur la problématique elle-même? Doit-on prévoir un cadre légal? Les accouchements sous

kan, naar het standpunt van de regering met betrekking tot het advies en met betrekking tot de hele problematiek zelf. Er is ook de vraag of u het inderdaad opportuun en zinvol acht om naar een wetgevend kader in deze problematiek te gaan. Ik raak even een andere problematiek aan, die daarmee verbonden is. Vooraleer wij ons gaan buigen over het dossier en ethische uitspraken doen zou het handig zijn om wat wetenschappelijke gegevens te kunnen verzamelen.

Er zijn drie concrete dossiers die ongetwijfeld met mekaar gelinkt zijn.

Ten eerste is er het dossier van het anoniem bevallen. Dat kan op dit moment alleen in Frankrijk.

Ten tweede is er het adoptiedossier, dat in deze meespeelt.

Ten derde is er uiteraard het dossier waarover deze vraagstelling nu concreet gaat, namelijk de problematiek van het draagmoederschap.

Ik heb daar zeer duidelijk de vraag of u beschikt over wetenschappelijke gegevens met betrekking tot anoniem bevallen in het buitenland in het kader van draagmoederschap.

In laatste orde heb ik de vraag of u op basis van wetenschappelijke gegevens beschikt over gegevens met betrekking tot het aantal conflicten tussen wensouders en draagmoeders, want het is toch van belang om ook daar over correcte gegevens te beschikken.

03.03 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijn collega's wezen er al op: meer dan een half jaar geleden verscheen het advies over draagmoederschap van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek. Het is bekend dat in België tot op heden iedere regelgeving daaromtrent ontbreekt. Bovendien besteedden de media een paar weken geleden ruime aandacht aan het verhaal van een draagmoeder die uiteindelijk weigerde haar baby af te staan.

De sp.a-fractie betreurt vooral dat de huidige aandacht vooral gaat naar de problemen van de draagmoeder en van de wensouders, en niet in de eerste plaats naar het kind, dat uit een dergelijke transactie – als ik het zo mag noemen – voortkomt. Als gevolg van ons voortschrijdend, wetenschappelijk kunnen lijkt het nuttig naar een goede regelgeving te streven, die de risico's op drama's voor draagmoeder en wensouders en vooral ook voor het kind tot een minimum herleiden. Wij vinden dan ook dat het kind centraal moet staan op het moment dat er een debat komt.

Mijn vragen aan de minister daaromtrent zijn de volgende.

Heeft de minister het voornemen om een dergelijk debat te organiseren?

Wat vindt de minister van de regelgeving? Acht hij ze nodig of niet?

Ik heb ook nog een vraag naar cijfers. Heeft de minister enig idee over het aantal gevallen van draagmoederschap in ons land?

03.04 Minister Rudy Demotte: Ik zal op de drie vragen antwoorden, maar vooraleer ik dat doe, wil ik aan het volgende herinneren.

anonymat à l'étranger, les dossiers d'adoption et le statut de la mère porteuse sont liés. Le ministre dispose-t-il de données scientifiques concernant les accouchements sous anonymat à l'étranger dans le cas de mères porteuses? Existe-t-il des données sur le nombre de conflits entre les parents demandeurs et les mères porteuses?

03.03 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Le Comité consultatif a rendu son avis l'an dernier. Il n'existe pas en Belgique de réglementation concernant le phénomène des mères porteuses. Le sp.a déplore que l'attention ne se focalise pas en premier lieu sur l'enfant. Il faut mettre en place une réglementation appropriée qui réduise autant que possible les risques de drames.

Le ministre prévoit-il d'organiser un débat? Estime-t-il qu'une réglementation soit nécessaire? Dispose-t-on de chiffres relatifs au nombre de mères porteuses en Belgique?

03.04 Rudy Demotte, ministre: Le phénomène des mères porteuses n'est pas nouveau et n'a

In tegenstelling tot wat men denkt, is de praktijk van het draagmoederschap, de zwangerschap voor een ander, die wordt genoemd in het advies nr. 30 van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek, niet nieuw en niet verbonden aan medisch begeleide voortplanting. Het heeft altijd bestaan en wordt zelfs al beschreven in de bijbel: in het oude testament schenkt Sarah haar dienstster Hagar aan Abraham om zeker te zijn van zijn nalatenschap en omdat ze zelf steriel was. Dat bijbelverhaal beschrijft de huidige problematiek goed, aangezien Hagar, de draagmoeder, verjaagd wordt wanneer Sara op 60-jarige leeftijd een eigen zoon, Izak, ter wereld brengt.

De medisch begeleide voortplanting of MBV staat toe dat de erfmassa van de wensmoeder wordt overgeplaatst naar het kind. Bij elke andere vorm van MBV beleeft de toekomstige moeder de zwangerschap zelf en kan ze de prenatale relatie opbouwen voor de toekomstige band tussen moeder en kind en zelfs tussen vader en kind. Bovendien wordt bij de donatie van genetisch materiaal bij MBV, zijnde sperma, eicellen en embryo's, bij verwekking op biologische waarheid voorrang gegeven aan moeders verwantschap. Met andere woorden, dat is het omgekeerde van wat er gebeurt bij de zwangerschap voor een ander.

De zwangerschap voor een ander, waarbij het kind bij geboorte wordt overgedragen, met het risico op weigering, zoals beschreven in het advies – en zoals het kort geleden in de pers stond – van het Comité voor Bio-ethiek, is mijns inziens een compleet ander probleem. Ik meen dat wij het echte debat verstoren door het probleem te veel te analyseren uit het oogpunt van MBV.

In symbolische zin, maar niet in wettelijke zin, gaat het om een soort gestuurde adoptie waarbij voor de geboorte een akkoord werd gesloten tussen de zwangere vrouw en de wensouders. In tegenstelling tot wat enkele volksvertegenwoordigers beweren, bestaat er momenteel geen rechtvacuüm. De draagmoeder is de moeder door de bevalling. Elk contract voor overdracht van een kind is illegaal en dus waardeloos.

Ik geef vijf preciseringen aan de hand van de gestelde vragen.

Ten eerste, het is mijn mening dat het momenteel niet nuttig is om deze feitelijke situatie te wijzigen. Als aan het contract wettelijke kracht wordt gegeven of als wij de draagmoeder haar statuut van moeder door bevalling zouden afnemen, dan kan dit ertoe leiden dat de vrouw die het kind draagt in een uitbuitingspositie wordt geplaatst.

Ten tweede, zoals ik hiervoor heb uitgelegd, bestaat er geen rechtvacuüm, maar wel een reeks afstammingsregels, die ook hier van toepassing zijn.

Ten derde, voor zover mij bekend is, is er net een debat gehouden in de commissie voor Bio-ethiek in de Senaat. Ik ben geen voorstander van een nieuw debat over deze vraag. Het advies van het Comité voor Bio-ethiek toont duidelijk de complexiteit en de risico's op het uit de hand lopen van een procedure die wij, naar mijn mening, niet moeten aanmoedigen.

Ten vierde, zoals ik al heb uitgelegd, meen ik dat de huidige wetgeving terzake niet moet worden herzien.

rien à voir avec la fécondation médicalement assistée (FMA).

La FMA permet de transmettre le patrimoine génétique de la mère donneuse à l'enfant. Dans d'autres formes de FMA, la future mère vit elle-même la grossesse. Dans le cas du transfert de matériel génétique lors de la FMA, la priorité est donnée à la parenté de la mère. C'est l'inverse de ce qui se produit dans le cas de la mère porteuse.

Porter l'enfant d'une autre est un problème totalement différent. Le débat est perturbé par le fait que le problème est abordé trop spécifiquement sous l'angle de la FMA. Il s'agit, au sens symbolique du terme, d'une sorte d'adoption assistée.

Il n'y a pas de vide juridique. La mère porteuse est la mère du fait de l'accouchement. Tout contrat de transfert de l'enfant n'a par conséquent aucune valeur.

Il ne me semble pas utile de modifier la situation maintenant et de revoir la législation. Si nous donnons force de loi au contrat de mère porteuse, celle-ci peut se retrouver dans une situation d'exploitation.

Le Sénat vient d'organiser un débat approfondi sur la bioéthique qui a démontré la complexité et les risques liés au statut de mère porteuse. Il ne me semble pas utile de mener à nouveau ce débat ici.

Il ne faut pas perdre de vue que les mères porteuses sont plutôt exceptionnelles dans notre pays. Les centres de procréation médicalement assistée ne recensent qu'une vingtaine de cas.

Ten vijfde en ten laatste, na informele contacten blijkt dat gevallen van draagmoederschap in centra voor medisch begeleide voortplanting uitermate zeldzaam en zelfs uitzonderlijk zijn. Een twintigtal gevallen is bekend. Er bestaat uiteraard geen enkel middel om het aantal draagmoederschappen te kennen dat kunstmatig tussen privé-personen is verwezenlijkt, hetzij in het buitenland – vooral in de Verenigde Staten, maar waarschijnlijk ook in bepaalde voormalige Oostbloklanden – hetzij in eigen land. Tot daar mijn antwoord.

03.05 Miguel Chevalier (VLD): Ik repliceer kort op wat de minister gezegd heeft.

Ik betreur een beetje dat men geen initiatief wil nemen om ervoor te zorgen dat er een sluitende regelgeving komt. Ik heb het woord rechtsvacuüm, meen ik, niet gebruikt, maar dat betekent niet dat er geen sluitende regelgeving is. De minister wijst op een rechtsvacuüm. De facto komt men terecht in het afstammingsrecht. Er is volgens mij in deze sprake van een vorm van discriminatie, die wij nooit zullen kunnen opheffen, want het is altijd een vrouw die bevalt van een kind. Dat is een discriminatie die wij niet kunnen opheffen.

Anderzijds biedt u ook geen oplossing aan het aantal mistoestanden dat kan worden gecreëerd doordat er geen sluitende regelgeving bestaat. Wij kunnen ons gedeeltelijk verschuilen achter het feit dat er slechts een miniem aantal gevallen is. Ik vind dat miniem aantal nog steeds te veel. Bovendien leven wij in een klein land, in een Europa zonder grenzen. De weg naar het buitenland is dan ook heel vlug gevonden. Uiteindelijk wordt het probleem op die manier enkel verschoven zonder het op te lossen.

Ik denk dat we de discussie om die reden niet uit de weg mogen gaan. Wij moeten op dat vlak een sluitende regelgeving tot stand brengen.

03.06 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, uw antwoord stemt ons voorzichtig tevreden. U kondigt duidelijk aan dat u geen wetgevend initiatief zult nemen, omdat over de problematiek een uitgebreid debat werd gevoerd in de Senaat.

Ik laat even in onze ethische kaarten kijken, mijnheer Chevalier. We moeten aandacht schenken aan de mogelijke misbruiken in heel het dossier, dat zeer gevoelig is. De discussie over de zogenaamde draagmoederschapcontracten kan niet in simpele slogans worden gevoerd.

Het ontgoochelt me een beetje, mijnheer de minister, dat we blijkbaar – wel vaker een probleem in discussies over ziekteverzekering en dat soort gegevens in volksgezondheid – niet over degelijke gegevens beschikken om ten gronde en met dossierkennis een aantal debatten te voeren.

Ik heb u duidelijk de vraag gesteld naar wetenschappelijke gegevens met betrekking tot anoniem bevallen in Frankrijk, het enige concrete voorbeeld in Europa waar dat mogelijk is. Ik stel vast dat België bijna niet over wetenschappelijke gegevens terzake beschikt. Of we het nu graag hebben of niet, het dossier draagmoederschap is wel degelijk

03.05 Miguel Chevalier (VLD):

Je regrette que le gouvernement ne prenne aucune initiative pour élaborer une réglementation convenable. Ce n'est pas parce que la situation ne se présente pas souvent qu'il ne faut pas s'attaquer au problème.

03.06 Koen Bultinck (Vlaams Belang):

Il est heureux que le ministre ne prenne pas d'initiative législative en la matière étant donné que le débat a déjà été mené au Sénat. Je regrette toutefois que nous ne disposions pas de données convenables qui pourraient servir de fondement à des débats éthiques et scientifiques.

gelinkt met anoniem bevallen en ook met adoptie. Het zou praktisch zijn, mochten we over ernstige wetenschappelijke gegevens kunnen beschikken om het ethische en het wetenschappelijke debat te kunnen voeren. Ik zal het dossier met de nodige aandacht verder op de voet volgen. Voorlopig volstaat het antwoord van de minister.

03.07 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Ik heb een probleem als u verwijst naar het afstammingsrecht in deze problematiek. Dat lijkt mij het probleem ontkennen. Het bestaat, ook al gaat het maar over weinig gevallen. Het bestaat en ik vind niet dat we als beleidsvoerders ons mogen verschuilen achter een bestaande wetgeving, waarvan we weten dat die uiteraard het probleem niet oplost. Als ik goed ingelicht ben is het ook niet zo dat het debat ten gronde is gevoerd in de commissie. Bij mijn weten is het debat daar vooral gevoerd in de marge van het debat rond de medisch begeleide voortplanting. U geeft zelf aan dat u dat twee verschillende dingen vindt. Ik vind dat geen twee verschillende dingen, maar toch een zeer uitzonderlijke situatie in het hele debat van de medisch begeleide voortplanting. In die zin denk ik dat het wel nodig is om daarover een debat te voeren. Ik betreur samen met collega Chevalier toch wel dat dat niet zou kunnen in de Kamer. Ik ga er in ieder geval in de toekomst nog op terugkomen.

Dit debat zal zeker nog worden gevoerd in de toekomst.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03.08 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, ik heb er geen enkel probleem mee mijn vraag nr. 6295 te laten uitstellen. Mijn vrouwelijke collega zit immers al een tijdje te wachten om haar vraag te stellen aan de minister.

04 Vraag van mevrouw Frieda Van Themsche aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het rookverbod in openbare gebouwen" (nr. 6326)

04 Question de Mme Frieda Van Themsche au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'interdiction de fumer dans les bâtiments publics" (n° 6326)

04.01 Frieda Van Themsche (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, aangezien ik vandaag een jaar ouder word, ben ik blij dat ik dat als geschenk krijg.

Mijnheer de minister, ik wou nog even terugkomen op de vorige vraag, als ik mag. Ik heb u over het draagmoederschap ook een schriftelijke vraag naar cijfergegevens gesteld. Er werd daarover wel degelijk in de marge gesproken in de subcommissie Familierecht naar aanleiding van de adoptieproblematiek. Er zijn dus wel degelijk nog heel wat andere bezwaren. Ik ben evenwel blij uw antwoord te hebben gehoord.

Wat mijn vraag betreft, ik heb gehoord dat Ieper al drie keer het bezoek heeft gekregen van een inspecteur, die het rookverbod dat sinds enige tijd geldt in openbare gebouwen, kwam controleren. De stad Ieper wil een nieuwe fuifzaal bouwen voor jongeren, maar staat er nu argwanend tegenover, omdat ze van oordeel is dat, als er niet mag worden gerookt, de zaal ook geen jongeren zal aantrekken. Het heeft dan ook niet veel zin om zoveel geld in de bouw ervan te investeren.

03.07 Karin Jiroflée (sp.a-spirit): Renvoyer au droit de filiation, c'est nier le problème. Le débat sur les mères porteuses se situait par ailleurs en marge du débat relatif à la procréation médicalement assistée. Il me semble dès lors opportun de rouvrir le débat à la Chambre.

04.01 Frieda Van Themsche (Vlaams Belang): La commune d'Ypres a reçu à trois reprises la visite d'un inspecteur chargé de vérifier l'application de l'interdiction de fumer dans les lieux publics. Elle envisage de construire une nouvelle salle des fêtes mais craint d'ores et déjà qu'elle soit désertée par les jeunes s'il leur est interdit d'y fumer.

Il semble que le statut des salles polyvalentes ne soit pas clair.

La commune d'Ypres est-elle tout spécialement visée? D'autres communes ont-elles fait l'objet d'un contrôle?

Le ministre ne craint-il pas que les

Ik heb eens rondgebeld naar andere culturele centra bij ons in de buurt. Daaruit blijkt dat er een grijze zone is en er onduidelijkheid bestaat. Een rookverbod in openbare gebouwen is goed, maar wat moet er dan gebeuren met de cafetaria van een sportzaal en met zalen waarin nadien een receptie wordt gegeven? De ene zegt dat er mag worden gerookt, indien er eten en drank wordt aangeboden. Anderen zeggen dat er niet mag worden gerookt, als in de zaal ook stadspersoneel aanwezig is. Bij ons in het dorp heeft het gemeentebestuur – weliswaar tegen onze zin, maar de meerderheid beslist – de eetzaal en de sportzaal van de school ook als cultureel centrum in gebruik genomen. Daar wordt dus ook gerookt. Ik heb daarover vragen gesteld en men zegt dat er inderdaad een grijze zone is.

Daarom heb ik de volgende vragen.

Wordt leper geïnviseerd? In Harelbeke is er blijkbaar ook controle geweest, maar daar werd niet zo streng opgetreden.

In welke andere gemeenten werden controles uitgevoerd en welke dreigementen werden er geuit?

Mijnheer de minister, bent u van oordeel dat een rookverbod in de jongerenontmoetingscentra moet gelden? Ik begrijp heel goed uw bezorgdheid, wanneer u zegt dat roken er niet kan. Bent u dan echter niet bevreesd dat de jongeren zullen uitwijken naar privé-zalen of naar cafés, waar er helemaal geen controle meer is op het gedrag van de jongeren? Ik spreek dan niet enkel over roken, maar ook over drank en het gebruik van drugs.

In fuifzalen die door de gemeenten worden uitgebaat, is immers meestal ook wel een jeugdadviseur aanwezig.

Bent u ook niet van oordeel dat een rookverbod in openbare feestzalen uiteindelijk zal leiden tot een problematisch sociaal en cultureel leven? In hoeverre hebt u al overwogen dat preventie, hoffelijkheid en bewustmakingscampagnes, hoewel ik weet dat dit niet uw bevoegdheid is, op termijn veel doeltreffender zouden zijn?

04.02 Minister **Rudy Demotte**: Ik kan uw zes vragen beantwoorden. Ten eerste, op 29 juli 2004, op 2 februari 2005 en op 25 februari 2005 heeft de gezondheidscontroleur een routinecontrole in leper uitgevoerd.

Ten tweede, ik benadruk dat de gemeentelijke diensten van leper zeker niet geïnviseerd werden door de diensten van Volksgezondheid. De controledienst tracht, om in een periode van twee jaar, alle gemeentelijke openbare diensten te controleren. Op die wijze kunnen we met één gerichte controle verschillende openbare ruimten bereiken, de gemeenteschool, de stadsdiensten, het theater, de sportzalen en de bibliotheken. Tevens zorgen we ook voor informatie en zetten we de bevoegde diensten van volksgezondheid op de kaart. Zo weten de gemeentelijke diensten bij vragen naar welke federale overheidsdiensten zij moeten verwijzen. Iedere gemeente wordt op dezelfde wijze behandeld. Ik herinner er ook aan dat vanaf 1 januari 2006 een algemeen rookverbod geldt in alle werkplaatsen.

jeunes se réunissent ailleurs que dans les maisons de jeunes si l'interdiction de fumer y est appliquée? L'interdiction de fumer dans les salles de fêtes des centres culturels ne risque-t-elle pas de nuire à la vie sociale et culturelle? Le ministre ne pense-t-il pas que des campagnes axées sur la prévention et la courtoisie seraient plus efficaces?

04.02 **Rudy Demotte**, ministre: Le contrôleur sanitaire a effectué trois contrôles de routine, l'un au cours de l'été 2004 et deux en février 2005 à Ypres. La ville d'Ypres n'est bien évidemment pas spécialement visée puisque tous les services communaux reçoivent la visite des services de l'inspection sanitaire. L'objectif est de visiter tous les services publics communaux dans un délai de deux ans. A l'occasion de ces visites, les inspecteurs fournissent aux communes l'information complémentaire indispensable, sur l'interdiction de fumer par exemple.

Ten derde, dit verbod is van toepassing krachtens het koninklijk besluit van 15 mei 1990. De tekst die ik momenteel voorbereid is bedoeld om roken te verbieden in alle gesloten ruimten die niet privé zijn, met inbegrip van plaatsen waar jongeren samenkomen.

Ten vierde, er is meermaals bewezen dat een rookverbod op openbare plaatsen geen gevolgen heeft voor het aantal bezoekers, als dat de gevolgen zijn die u bedoelt. Vergeet niet dat niet-rokers niet graag naar beroekte plaatsen gaan.

Vanuit het oogpunt van de volksgezondheid wordt de maatregel opgelegd in België, net als in andere landen in Europa: Italië, Ierland, Noorwegen en Zweden, bijvoorbeeld.

Ten vijfde, het is alleszins niet wat ik heb vastgesteld tijdens mijn reis naar Italië en Ierland, waar niet wordt gerookt op openbare plaatsen. Daar horen cafés en discotheken bij. Wat denkt u van al die niet-rokers die geen sociaal leven hebben omdat zij bang zijn in de rook te zitten?

Ten zesde, ik twijfel absoluut niet aan de efficiëntie van de preventiecampagnes. Ik ben zelfs van mening dat preventie, net als hulp bij ontwenning, noodzakelijk moet samengaan met beperkende maatregelen inzake tabaksgebruik op openbare plaatsen. Het lijkt mij wel zo dat, als ik de vele peilingen mag geloven, de houding van rokers ten aanzien van niet-rokers moeilijk als hoffelijk beschouwd kan worden. Ik denk dat u die mening zeker ook verdedigt.

Het gaat vooral om de bescherming van de niet-rokers.

04.03 Frieda Van Themsche (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, als ik het goed begrepen heb, dan zult u zorgen voor een rookverbod, samengaan zowel in privé-gebouwen als in openbare gebouwen? Goed. Dat verheugt mij. Ik ben zelf een niet-roker.

Wij zijn naar Toronto geweest. Inderdaad, daar kan men ook nergens roken. Ik vond het heel spijtig voor de reisgezellen die in de bittere kou buiten moesten staan, maar blijkbaar kan het.

Ik weet niet hoe het hier zal gebeuren. Ik weet niet waar u geweest bent in Ierland. Aan de westkust wordt bijvoorbeeld gewoon een grote tent buiten gezet, want daar heeft men veel plaats. In die tent rookt men dan nog, maar goed.

Ik ga akkoord met u, mijnheer de minister. Ik denk dat de mensen blij zullen zijn als zij dat antwoord krijgen.

Voorlopig blijft die grijze zone bestaan, totdat u zegt: overal rookverbod, zowel in privé-gebouwen als in openbare gebouwen.

04.04 Minister Rudy Demotte: Ik wil nog zeggen dat een gezelschap en de kwaliteit van een gezelschap zeker niet aangetast wordt door een verbod op roken. Ik heb dat ervaren in Italië, waar in de restaurants bijvoorbeeld speciale lokalen zijn voorzien voor de rokers. Dus u kunt gerust zonder rook in de restaurants eten. Degenen die

A partir du 1^{er} janvier 2006, une interdiction générale de fumer vaudra pour l'ensemble des lieux de travail.

Mes services préparent actuellement un arrêt qui interdira la cigarette dans tous les lieux fermés qui ne sont pas privés, y compris ceux principalement fréquentés par les jeunes. L'interdiction de fumer dans les lieux publics n'a pas d'impact sur le nombre de visiteurs de ces lieux, comme certains observateurs l'affirment à tort. On oublie souvent en effet que les non-fumeurs évitent précisément les lieux qu'ils savent enfumés. En Irlande et en Italie, cette interdiction générale est déjà une réalité, même dans les discothèques et les cafés.

Je continue de croire à l'utilité des campagnes de prévention. Je refuse l'argument du manque de courtoisie par rapport aux fumeurs. Font-ils eux-mêmes preuve de courtoisie envers les non-fumeurs?

04.03 Frieda Van Themsche (Vlaams Belang): Tant qu'il n'y aura pas d'interdiction générale de fumer dans les espaces privés et publics, nous nous trouverons dans une zone grise.

04.04 Rudy Demotte, ministre: J'ajoute que l'interdiction de fumer ne nuit en rien à la qualité d'un groupe. En Italie, de nombreux restaurants ont aménagé un

wensen te roken, hebben de gelegenheid om een glas alcohol – ik verwijs nu naar alcohol, maar het kan ook iets anders zijn – of limonade gaan drinken in een lokaal dat beschikbaar is voor de rokers. Op die manier worden de niet-rokers niet gestoord gedurende hun maaltijd in het restaurant. Ik vind dat een zeer goed idee. Misschien zouden wij in België hetzelfde moeten doen.

04.05 Frieda Van Themsche (Vlaams Belang): Ik ga akkoord, mijnheer de minister, maar heb wel de volgende vrees. Als er aparte zalen zijn en er is maar één plaats waar men mag roken, is men als enige niet-roker gedwongen om toch mee te gaan als men het gezelschap niet wil splitsen.

04.06 Minister Rudy Demotte: Ik ben nochtans voorstander van een dergelijke splitsing.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.17 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17.17 heures.*

espace séparé où les fumeurs peuvent s'isoler s'ils le souhaitent.

04.05 Frieda Van Themsche (Vlaams Belang): Le groupe peut s'en trouver scindé.

04.06 Rudy Demotte, ministre: Je suis favorable à ce type de scission.